

fekt, herunder i forhold til at forebygge, at gerningsmanden begik ny kriminalitet.

I marts 2006 foretog Rambøll Management en evaluering af organiseringen af konfliktrådene i Danmark. Rambølls rapport peger på en række centrale muligheder for at udvikle organiseringen af konfliktråd i Danmark.

Der peges bl.a. på en bedre forankring af konfliktråd enten som en mere integreret del af politiet eller ved at henlægge konfliktråd til en instans uden for politiet. Der peges endvidere på en ændring af visitationsprocessen, herunder i form af en udvidelse af gruppen af personer, der kan visitere en sag til konfliktråd, f.eks. ved at inddrage de sociale myndigheder i visitationsprocessen. Rapporten peger desuden på, at det bør overvejes, om konfliktråd i stedet for at anskues som en indsats, der står alene, skal ses som én indsats i en bred vifte af tilbud rettet mod rehabilitering af forurettede, forandring af gerningsmænds holdninger og genskabelse af lokalsamfundets balancer. Endelig anføres det, at der i Danmark har været et klart fokus på forurettede, og at det kan overvejes også at inddrage et kriminalpræventivt sigte i den danske model for konfliktråd.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 30-45.

2.2. Konfliktråd i de øvrige nordiske lande

Der findes både i Norge, Sverige og Finland forskellige ordninger med konfliktråd, og betænkningen side 47-70 indeholder en nærmere gennemgang af disse ordninger i de andre nordiske lande.

2.2.1. I Norge er konfliktråd reguleret i en særlig konfliktrådslov (lov om mægling i konfliktråd), som trådte i kraft den 1. september 1992. Efter loven har de norske konfliktråd til opgave at mægle i konflikter, som opstår på grund af, at en eller flere personer har påført andre skade, tab eller anden krænkelse. De norske konfliktråd kan både behandle civile sager og straffesager. Parterne skal samtykke til at deltage i konfliktråd og skal i hovedsagen være enige i forholdets hovedpunkter. At gerningsmanden er tidligere straffet er som udgangspunkt ikke til hinder for, at en straffesag behandles i konfliktråd.

Påtalemyndigheden kan overføre en straffesag til behandling i konfliktråd, og dette kan først og fremmest ske i sager, der må forventes afgjort med en påtaleundladelse, bøde eller betinget dom. Hvis sagen forventes afgjort med ubetinget frihedsstraf, kan den ikke overføres til behandling i konfliktråd. Påtalemyndigheden kan beslutte, at en straffesag skal overføres til mægling i konfliktråd, når strafskylden anses for bevist, og sagen findes egnet til behandling i konflikt-

råd. Beslutningen om at overføre en sag til konfliktråd udgør den endelige påtalemæssige afgørelse i sagen, forudsat at en gyldig aftale bliver indgået og opfyldes. Det er ikke muligt at mægle som supplement til en straffesag, efter at sagen er gået i gang, og domstolene kan ikke overføre en straffesag til konfliktråd. Mægling kan dog gives som særvilkår til en betinget dom eller som led i samfundstjeneste.

I 2006 og 2007 blev der henholdsvis behandlet 4521 og 4513 straffesager i konfliktråd i Norge. Der foreligger ingen nyere evalueringer af den norske konfliktrådsordning, og der foreligger ikke recidivundersøgelser vedrørende de gerningsmænd, der har deltaget i konfliktråd. En evalueringsrapport forventes dog at foreligge i slutningen af 2009.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 47-55.

2.2.2. I Sverige er konfliktråd også reguleret i en særlig lov (lag om medling vid brott), der trådte i kraft den 1. juli 2002, og som er en rammelov for konfliktråd i kommunalt og statslig regi. Loven regulerer ikke, hvordan konfliktrådene skal organiseres; hvordan sagerne skal visiteres til konfliktråd eller forholdet til retssystemet. De nærmere rammer for mægling i straffesager bestemmes således af de enkelte organisationer, som oftest er kommunerne.

Fra 1. januar 2008 er det blevet obligatorisk for alle svenske kommuner at tilbyde mægling til gerningsmænd under 21 år. Ordningen giver også mulighed for at behandle sager med gerningsmænd over 21 år, hvis kommunen finder det hensigtsmæssigt.

Behandling af straffesager i konfliktråd kan således som udgangspunkt finde sted ved alle typer af kriminalitet begået af gerningsmænd i alle aldre, og uanset om forurettede er en fysisk eller juridisk person. Mæglingen forudsætter frivillighed fra parterne, at gerningsmanden har erkendt gerningen, samt at mæglingen under hensyntagen til samtlige omstændigheder findes hensigtsmæssig. Efter lovens forarbejder skal mægling i straffesager dog først og fremmest ske i sager med førstegangsgerningsmænd i alderen 15-17 år, men også gerningsmænd i alderen 18-20 år kan komme i betragtning.

Mægling i konfliktråd er et supplement til sædvanlig strafforfølgning, men anklagemyndigheden kan i visse tilfælde inddrage betydningen af, at gerningsmanden har deltaget i konfliktråd og på den baggrund frafalde tiltale mod gerningsmanden. Domstolene har endvidere mulighed for at lade deltagelse i mægling indgå som en strafformildende omstændighed i forbindelse med strafudmålingen.

Der er i 1999 og 2000 gennemført en interviewundersøgelse af gerningsmænd og forurettede, som har